

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Соня Костадинова)

Ректор:

(проф. д-р Запрян Козлуджов)

Директор:

(проф. д-р Илиян Иванов)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност **“Биология, човешко поведение и здраве”**

редовно обучение

образователно-квалификационна степен **“Бакалавър”**

професионално направление **4.3.Биологически науки**

Учебният план
е приет от ФС на Биологически факултет с Протокол № 226 / 19.05.2017 г.
и утвърден от Академичния съвет с Протокол № 19 / 29.05.2017 г.

Влиза в сила от учебната 2017 / 2018 год. за I, II, III и IV курс

ECTS макет на учебен план на специалност
„БИОЛОГИЯ, ЧОВЕШКО ПОВЕДЕНИЕ И ЗДРАВЕ“
ОКС „Бакалавър“

Факултет
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Филиал – Смолян
Професионално направление
4.3 Биологически науки
Специалност
Биология, човешко поведение и здраве
Форма на обучение
Редовно
Анотация

Специалност “Биология, човешко поведение и здраве” е иновативна и обучението по нея се осъществява само в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Филиал- Смолян.

Обучението в ОКС „Бакалавър“ по „Биология, човешко поведение и здраве“ е в съответствие с мисията, целите и задачите, формулирани в приетата Стратегията за развитие на Пловдивски университет “Паисий Хилендарски” и се основава на интердисциплинарен подход, обединяващ биологични, психологични и философски познания за природата и човека, човешкото поведение и факторите, които го повлияват, както и на възможността придобитите знания да се използват за постигане на физическо и духовно благополучие на индивида.

Тази специалност предлага на студентите комплексен интердисциплинарен подход, базиран както на фундаментални биологични, така и на задълбочени психологически, етични, медико-хигиенни и социални дисциплини. Обучението по специалността е насочено към създаване на умения за експериментирание и анализиране, наблюдение и консултиране, изследване на специфични казуси, работа в екип, създаване и поддържане на доверие, преодоляване и управление на конфликти, адекватни психологически и социални преценки, самооценка и самоусъвършенстване.

Така планираната като съдържание на учебни дисциплини бакалавърска програма „Биология, човешко поведение и здраве“ и наличната материална база са предпоставка за качествена и сериозна подготовка на бъдещи биолози със специфични теоретични познания и практически умения, насочени към постигане на личностно физическо и духовно благополучие, основано на познания за природата, човека и човешкото поведение.

Интегративният подход при реализирането на учебния процес се осъществява от висококвалифицирани преподаватели по биология и психология – професори, доценти и асистенти, работещи в Биологическия, Педагогическия, Философско-

историческия и други факултети на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Задължителните, избираемите и факултативните дисциплини от учебния план предоставят на студентите разнообразни подходи и техники за изследвания и работа по конкретна проблематика. Учебните години завършват с теренни практики и с тренинги.

Завършилите специалност „Биология, човешко поведение и здраве“ придобиват професионална квалификация „биолог“ като притежават специфични теоретични познания и практически умения за консултиране в сферата на позитивната психология и базирано на връзката между биология, психология, духовност и здраве. Заради широката си подготовка в областта на психологията, завършилите тази специалност могат да работят също в образователната сфера и здравеопазването, институциите по социални грижи, социалното подпомагане и бюрата по труда.

Професионална квалификация

Биолог, консултант в сферата на позитивната психология

Равнище на квалификация

ОКС „Бакалавър“

Специфични изисквания за прием

Приемът на студенти по специалността се осъществява чрез *състезателни изпити по избор*: биология, химия, физика, математика и география на България, положени във Филиала на Пловдивския университет в гр. Смолян или в друго ВУ.

Кандидатите имат възможност да участват в класирането *и с оценките от държавните зрелостни изпити* по учебни дисциплини биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, физика и астрономия, математика и география и икономика.

Състезателният бал се формира от оценката от конкурсния кандидатстудентски изпит или държавния зрелостен изпит (учетворена) и оценката по психология и логика, и философия от дипломата за завършено средно образование (удвоена).

Програмата за конкурсните кандидатстудентски изпити е в съответствие с изучавания в средните общообразователни училища учебен материал.

Ред за признаване на предходно обучение

Дисциплини от предходно обучение се признават с решение на хабилитираното лице, извеждащо съответната дисциплина и/или Директора и/или комисия, след представяне от страна на студента на писмена академична справка за взети изпити или диплом за завършена степен на висше образование в сходно професионално направление.

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на професионалната квалификация „Биолог, консултант в сферата на позитивната психология“ е необходимо придобиването на минимум 240 кредита (8 семестъра по 30 кредита).

Профил на програмата (специалността)

Обучението по специалността се базира на фундаментални и профилиращи биологични (клетъчна биология, ботаника, зоология, генетика, биохимия, анатомия и физиология на човека, антропология, етология, биологични основи на поведението, психогенетика, хранене, диететика и безопасност на храни и др.), психологически (когнитивна психология, позитивна психология, психология на общуването, психология на личността, психодиагностика, психопатология и др.), етични (биоетика; социална антропология, антропология на религиите), медико-хигиенни и социални (хигиена; стрес и душевно здраве; философия на здравето и болестта и др.) дисциплини. Предвидени са също теренни практики и тренинги.

Завършилите специалността ще притежават умения за експериментиране, наблюдение, анализиране и интерпретиране, необходими за реализирането им като биолози с компетенции в сферата на личностното физическо и духовно благополучие, основано на взаимовръзката „природа – човек – поведение“.

Обучението по специалност „Биология, човешко поведение и здраве“ се осъществява от висококвалифицирани преподаватели от филиал-Смолян и различни факултети на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Тази програма подготвя висококвалифицирани биолози, с компетенции и в областта на психологията, което ги прави конкурентноспособни при реализирането им освен в сферата на биологичното познание, още и в сферата на образованието, здравеопазването, социалните грижи, социалното подпомагане, бюрата по труда, неправителствени организации и др.

Основни резултати от обучението

При успешно завършване на **ОКС „Бакалавър“** по **„Биология, човешко поведение и здраве“** студентите ще притежават знания и умения, както следва:

Знания:

- ✓ базови знания по основните биологични дисциплини;
- ✓ базови знания по основни психологически, етични, медико-хигиенни и социални дисциплини;
- ✓ знания за различните нива на организация и сложност на материята (молекулно, клетъчно, организмово, надорганизмово);
- ✓ знания за структурата и функцията на организма, включително основните молекулярни, генетични и физиологични процеси;
- ✓ познаване на подходящите научни методи и подходи: наблюдение, експеримент и моделиране, както и техниките, използвани при извършване на анализа.
- ✓ знания по обществено значими проблеми, свързани с постигане на личностно физическо и духовно благополучие, основано на взаимовръзката „природа – човек – поведение“.

Интелектуални / когнитивни умения:

- ✓ умения за експериментиране, наблюдение, анализиране и интерпретиране на научна информация в сферата на биологията и психологията;
- ✓ умения за анализиране на количествена информация и прилагане на подходящи статистически методи;
- ✓ умения за планиране и провеждане на научни изследвания;
- ✓ умения за изследване на специфични казуси, консултиране, създаване и поддържане на доверие, изготвяне на психологически и социални преценки, самооценка и самоусъвършенстване.

Практически умения:

В резултат от обучението си студентите ще могат:

- ✓ да планират и осъществяват експериментална дейност в лабораторни и теренни условия;
- ✓ да прилагат усвоени сензитивни умения и да работят върху повишаване на личностния капацитет;
- ✓ да работят в екип.

Професионален профил на завършилите с примери

Завършилите специалност „Биология, човешко поведение и здраве“ придобиват професионална квалификация „биолог“ със специфични теоретични познания и практически умения за консултиране в сферата на позитивната психология по проблемите на личностното физическо и духовно благополучие на индивида. Освен като биолози в университети, научни институти, медицински заведения, хигиенно-епидемиологични инспекции, държавни институции и неправителствени организации, завършилите специалността могат да се реализират също в сферата на образованието, здравеопазването, социалните грижи, социалното подпомагане, заетостта и др.

Възможности за продължаване на обучението

Завършилите ОКС „Бакалавър“ по „Биология, човешко поведение и здраве“ могат да продължат обучението си в магистърски и докторски програми.

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра/триместъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С** – за семинарни (упражнения); **Лб** – за практикуми (лабораторни упражнения) и други часове (**Кл** – за колоквиуми, **Х** – за хоспетиране и пр.).

Извънаудиторни часове в семестъра/триместъра: **ИО** – общ брой, **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка, и др.

К – ECTS кредити; **Фо** – форма на оценяване (със стойности **И** – изпит, **Т** – текуща оценка. **З** – заверка, **П** – продължава следващ семестър/триместър)

Код по ECTS – вж. поле 2. в ECTS макета на учебен курс.

№	Код по ECTS	Учебен курс/дисциплина	Аудиторни						Извънаудит.		Общ	К	Фо
			АО	Л	С	Лб	Кл	Х	ИО	Сп			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1-ви семестър													
1		Клетъчна биология	60	30	0	30				120	180	6	И
2		Обща и неорганична химия	75	45	0	30				105	180	6	Т
3		Ембриология и хистология	60	30	0	30				150	210	7	И
4		Психическото развитие в жизнения цикъл	45	30	15	0				75	120	4	И
5		Анатомия и морфология на растенията	60	30	0	30				120	180	6	И
6		Спорт I	30	0	0	30				0	30	1	Т
Общо за 1-ви семестър			330	165	15	150				570	900	30	
2-ри семестър													
1		Зоология на безгръбначните	60	30	0	30				120	180	6	И
2		Биоорганична химия	75	45	0	30				105	180	6	И
3		Анатомия на човека	75	45	0	30				135	210	7	И
4		Когнитивна психология и саморегулация	60	30	30	0				120	180	6	И
5		Спорт II	30	0	0	30				0	30	1	Т
6		Теренна практика по Анатомия и морфология на растенията – 5 дни	25	0	0	25				35	60	2	Т
7		Теренна практика по Зоология на безгръбначните – 5 дни	25	0	0	25				35	60	2	Т
Общо за 2-ри семестър			350	150	30	170				550	900	30	
Общо за I-ва година			680	315	45	320				1120	1800	60	
3-ти семестър													
1		Систематика на растенията	60	30	0	30				150	210	7	И
2		Физиология на животните и човека	75	45	0	30				135	210	7	И
3		Обща генетика	75	45	0	30				135	210	7	И
4		Физическа антропология	60	30	0	30				90	150	5	И
5		Факултативна дисциплина I	30	0	0	30				30	60	2	Т
6		Избираема дисциплина I	30	30	0	0				30	60	2	Т
Общо за 3-ти семестър			330	180	0	150				570	900	30	

4-ти семестър													
1		Зоология на гръбначните	60	30	0	30				120	180	6	И
2		Биохимия	60	30	0	30				120	180	6	И
3		Психология на личността	60	30	30	0				90	150	5	И
4		Позитивна психология	60	30	30	0				90	150	5	И
5		<i>Избираема дисциплина II</i>	30	30	0	0				30	60	2	Т
6		<i>Факултативна дисциплина II</i>	30	0	0	30				30	60	2	Т
7		Теренна практика по Систематика на растенията – 5 дни	25	0	0	25				35	60	2	Т
8		Теренна практика по Зоология на гръбначните – 5 дни	25	0	0	25				35	60	2	Т
Общо за 4-ти семестър			350	150	60	140				550	900	30	
Общо за II-ра година			710	330	60	290				1120	1800	60	
5-ти семестър													
1		Популационна генетика	45	30	0	15				105	150	5	И
2		Микробиология и вирусология	60	30	0	30				150	210	7	И
3		Психодиагностика	60	30	30	0				120	180	6	Т
4		Психология на общуването	45	30	15	0				105	150	5	И
5		Психопатология	45	30	15	0				105	150	5	И
6		Тренинг за сензитивни умения – практикум	30	0	0	30				30	60	2	Т
Общо за 5-ти семестър			285	150	60	75				615	900	30	
6-ти семестър													
1		Обща екология	60	30	0	30				150	210	7	И
2		Генетика на поведението	45	30	15	0				105	150	5	И
3		Хранене, диететика и безопасност на храни	60	30	30	0				150	210	7	И
4		Биология и техника на релакса	45	30	0	15				105	150	5	И
5		Теренна практика по обща екология – 5 дни	25	0	0	25				35	60	2	Т
6		<i>Избираема дисциплина III</i>	30	30	0	0				30	60	2	Т
7		<i>Факултативна дисциплина III</i>	30	0	0	30				30	60	2	Т
Общо за 6-ти семестър			295	150	45	100				605	900	30	
Общо за III-та година			580	300	105	175				1220	1800	60	
7-ми семестър													
1		Хигиена	75	45	30	0				165	240	8	И
2		Имунология	45	30	15	0				105	150	5	И
3		Молекулярна биология и епигенетика	75	45	30	0				165	240	8	И
4		Химическа комуникация в живата природа	45	30	0	15				105	150	5	Т
5		<i>Избираема дисциплина IV</i>	30	30	0	0				30	60	2	Т
6		<i>Факултативна дисциплина IV</i>	30	0	0	30				30	60	2	Т
Общо за 7-ми семестър			300	180	75	45				600	900	30	
8-ми семестър													
1		Стрес и душевно здраве	45	30	15	0				105	150	5	И

2	Биоетика	45	30	15	0			105	150	5	И
3	Психоактивни вещества и здраве	30	30	0	0			90	120	4	И
4	Тренинг за повишаване на личностен капацитет – практикум	30	0	0	30			30	60	2	Т
5	<i>Избираема дисциплина V</i>	30	30	0	0			30	60	2	Т
6	<i>Избираема дисциплина VI</i>	30	30	0	0			30	60	2	Т
Форма на дипломиране: Държавен изпит по специалността или защита на дипломна работа		0	0	0	0			300	300	10	И
Общо за 8-ми семестър		210	150	30	30			690	900	30	
Общо за IV-та година		510	330	105	75			990	1800	60	
Общо за целия курс на обучение:		2450	1275	315	860			4750	7200	240	
Общ брой кредити:		240									

ЗАБЕЛЕЖКИ:

Една академична година се състои от два семестъра.

Един ECTS кредит отговаря на 30 часа студентска заетост - аудиторна и извънаудиторна.

Избираемите и факултативните дисциплини за всяка учебна година се актуализират с решение на Филиалния съвет (*Приложение „Списък с избираеми и факултативни дисциплини“*).

В края на всеки семестър или учебна година на студентите се предлагат избираеми и факултативни дисциплини за следващия семестър или учебна година, съобразно учебния план и техните интереси.

Всяка факултативна дисциплина е с хорариум 30 ч. упражнения, завършва с текуща оценка и носи на студента по 2 кредита. Обучението по факултативни дисциплини се провежда при сформирани на група от минимум 10 студенти. Всеки студент може да избира всяка от факултативните дисциплини еднократно. Факултативните дисциплини могат да бъдат избирани от всички специалности на Филиал Смолян.

Ако студент е положил изпити по повече избираеми или факултативни дисциплини, то те се вписват в дипломата. За избираеми или факултативни дисциплини могат да бъдат признати и дисциплини, извън настоящия учебен план, по които са положени изпити в друга специалност на Пловдивски университет, на Филиал - Смолян (или на друг факултет или друг университет, ако студентът се е преместил), както и от специализации у нас или в чужбина по академичен обмен.